

Nezávislý časopis studentů Vysoké školy ekonomické v Praze

A 3D-rendered billboard on a dark blue pole against a yellow background. The billboard is white and features the text "Kultura žije!" in a large, red, cursive font with a blue drop shadow.

Kultura
žije!

ANNA-MARIE NEDOMA: S Národní galerií jsme pandemii zvládli

HLAVNÍ TÉMA: Kultura žije!

Projekt PRAHO! ukazuje umění každodennosti

ŠÁRKA BRUNCLÍKOVÁ

Bílé čtverce s básněmi a QR kódy nalepené na různých místech veřejného prostoru Prahy – na zastávce, na dveřích kavárny nebo víku popelnice. To je projekt české studentky ze Stockholm University Of The Arts s názvem PRAHO! Jeho autorka, která se rozhodla zůstat v anonymitě, si dává za cíl navázat dialog s lidmi, třeba po cestě ze školy nebo z práce, a vytrhnout je z každodenního života.

U básní najdete osobní otázku, načtete její QR kód a odpovíte. Některé odpovědi jsou pak anonymně zveřejňovány na instagramu @prahoproject a vy si pak můžete přečíst, nad čím přemýšlí neznámí lidé, kteří s vámi právě jedou v tramvaji.

Na konci března vyjde projektu první ze čtyř tištěných publikací. Bude obsahovat různé formy umění a samotné výpovědi od lidí, které se dotýkají aktuálních témat. V každém dílu publikace bude také prostor pro kreativní vyjádření každého čtenáře a můžeme se těšit i na samolepkový arch. Díky němu čtenář naváže na hlavní myšlenku projektu a do celého jeho procesu se aktivně zapojí.

Nejprve by mě zajímalo, co je inspirací pro básně na samolepkách a kdo je skládá?

Inspiraci pro básně nacházím na mnoha místech, většinou ale v těch nejobyčejnějších momentech. Často mi totiž přijde, že tomuhle světu úplně nerozumím a jakoukoli delší vyhlídku do budoucnosti doprovází úzkost z představy, co s námi bude. Malé chvíle jsou teď a tady, jsou to momenty, pro které aktuálně žiju. Autorem básní jsem jen a pouze já. Projekt jsem na začátku začala sama, aktuálně už je nás ale 14. Téměř všichni jsme se navíc poznali skrz projekt samotný.

Zmínila jste, že se váš tým dal dohromady skrz projekt. Jak to probíhalo a jaké máte ve vašem týmu funkce? Jak například funguje distribuce po městě?

Na začátek jsem začínala se dvěma produkčními, ale nikdo z nás netušil, že projekt začne tak rychle růst. Brzy se nám náhodní lidé skrz otázky začali ozývat s tím,

Zdroj obrázku: Prahoproject

že se jim projekt strašně líbí a jestli by bylo možné pomoci. To se, ostatně, děje do

„Celý projekt PRAHO! je určen pro všechny a patří každému z nás.“

dnešního dne. Postupně jsme tedy tým rozšířili na aktuálních 14 lidí. Vzhledem k tomu, že projekt stojí na lidech v ulicích, je celá naše práce poměrně dost dynamická. Já se proto například aktuálně soustředím téměř výhradně na přípravu publikace, jiní mají na

starosti vylepování v ulicích či spolupráce.

Celý náš tým se občas setkává na pivo, myslím, že dohromady fungujeme výborně. Jsme skupina mladých lidí, někteří z nás se ani uměním nezabývají. V tom se, myslím, skýtá velká krása.

Jak se vybírají místa pro vylepení? Máte vyhlídnutá ty s největší koncentrací lidí nebo na tom nezáleží?

Celý projekt PRAHO! je určen pro všechny a patří každému z nás. Stejným způsobem je vymyšlené i vylepování. Básně rozmisťujeme po celém městě ve veřejném prostoru ve formě čtvercových samolepek či billboardů. V uměleckých institucích a kavárnách máme navíc rozmístěné plakáty. Primárně se ovšem

zaměřujeme na veřejný prostor – snažíme se totiž bourat myšlenku jakési exkluzivity, která je v rámci vystavování umění poměrně častá.

Myšlenka bourání exkluzivity se mi velmi líbí. Myslíte si tedy, že dnes nejsou lidé zvyklí vnímat nejobyčejnější každodenní věci jako umění a místo toho se soustředí jen na to vystavené v galeriích?

Faktem zůstává, že umění, stejně jako veřejný prostor, opravdu jsou pro každého. Z toho důvodu mi přijde relevantní básně umísťovat na pro všechny dostupná místa, jako jsou například popelnice, odpadkové koše či poblíž zastávek městské hromadné dopravy. Některá místa ovšem volím také z důvodu jakési hry s náhodou, přijde mi kouzelné, že na spoustu míst, v rámci kterých jsou básně „schované“, člověk opravdu narazí jen naprostou náhodou. Domnívám se, že pokud budeme prezentaci umění limitovat na určitá místa, může se lehce stát, že koncept umění „normální divák“ nepochopí, nebo jej dokonce nebude chtít chápat. Vzhledem k tomu, že je umění součástí našich každodenních životů, nedomnívám se, že je třeba vyhrazovat specifická místa pro jeho vystavování. Velikou inspirací pro mě v rámci tohoto smýšlení představuje francouzský spolek Groupe de Recherche d'art Visuel založený v 60. letech v Paříži. Jedno z velkých témat pro tento spolek bylo právě umísťování umění do veřejného prostoru za účelem nabourání myšlenky exkluzivity s vystavováním umění spojené. Podobnou myšlenku v roce 1965 realizoval Alex Mlynářčík, Stano Filko a Zita Kostrová v sousední Bratislavě. Ti se rozhodli prohlásit celé město za výstavní prostor. V rámci projektu se zabývali snahou o „vytržení z běžného života“, snahou o nasměrování myšlenek náhodného kolemjdoucího alespoň na pár okamžiků jinou cestou.

Čtyři tisíce výpovědí

Myslíte si, že by intimní zpovědi lidí mohly něco změnit? Mohly by zlepšit empatii mezi lidmi, když jsou pak dostupné na vašem instagramu a každý tak uvidí, že kolemjdoucí, o kterých normálně nepřemýšlí, mají své problémy, se kterými například neví, jak naložit?

To je přesně jeden z hlavních aspektů, na základě kterých projekt vznikl. Přijde mi neuvěřitelně zajímavé, že doba, ve které žijeme, nebyla komunikačně nikdy rychlejší, my spolu ale naopak mluvíme méně a méně. Ráda

Zdroj obrázku: Prahoproject

bych tímto projektem městu a společnosti v něm žijící nastavila jakési pomyslné zrcadlo, díky kterému třeba pochopíme, že jsme si daleko blíží, než si myslíme.

Překvapilo vás množství odpovědí na osobní otázky, se kterými se lidé svěřili?

Počet získaných výpovědí je neuvěřitelný a rozhodně jsem v nic takového na počátku ani nedoufala. Původně měl projekt sloužit jako námět pro film, který jsem zamýšlela točit. Tou dobou jsem si myslela, že se ozve jen několik lidí, na základě jejichž výpovědí snímek vznikne. Projekt běží přes tři měsíce a do dnešního dne evidujeme přes čtyři tisíce výpovědí. I právě proto jsem se rozhodla film zatím netočit, zůstat u psaného slova a podělit se o tyto unikátní údaje s ostatními formou čtyř publikací.

Kdy vznikla myšlenka spojit výpovědi a umění a vytvořit tištěnou publikaci?

Publikace 1/4, která se soustředí na jaro a vyjde na jarní rovnodennost, která letos připadá na 20. března, je pouhým zprostředkovatelem myšlenek, které se nám za předchozí týdny podařilo nasbírat. Propojování sociální s uměním je pro mě obrovské téma – publikace nebude založena pouze na výpovědích, součástí bude například i fotografický koncept. Pro první díl jsme až strašidelně přesně zvolili téma Pražského jara, které je, vzhledem k probíhající situaci,

opět více než aktuální. Nebudou chybět ilustrace studentů uměleckých škol jako je například AVU či mapy pražských spojů nebo například vůně Prahy na jaře, kterou dáváme dohromady s jednou umělkyní.

Jak vybíráte výpovědi do publikace?

Jak jsem již zmínila, do dnešního dne se ozvalo na čtyři tisíce lidí, z nichž se každý rozhodl zodpovědět několik konkrétních otázek a následně sdílet cokoliv dalšího, co měl na srdci. Výpovědi se snažíme den co den třídit, do první publikace jsme obsah vybírali takovým způsobem, aby se v něm poukázalo na neuvěřitelně barevnou mozaiku celé pražské - a mnohdy spíše české - společnosti. To vše v duchu přicházejícího jara.

Proč jste se jako autorka projektu a básní rozhodla zůstat v anonymitě?

Svoji identitu zatím odhalovat nechci - domnívám se, že právě i tato skutečnost napomáhá lidem, kteří na básně reagují, cítit se bezpečně a sdílet vše, co mají na srdci. Navíc původní myšlenka, která ke vzniku projektu vedla, je sice z mojí hlavy, na druhou stranu celý projekt vytváří Praha. Moje role není tak podstatná. Přijde ovšem doba, kdy se k projektu budu chtít přihlásit. Nemyslím si ani, že to bude za dlouho. Už v tuto chvíli se mi dostávají pozvánky na různé festivaly a události, kde bych projekt měla začít představovat.

